

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; „ „ „ 4.50 „
za četrt leta 1.50; „ „ „ 2.25 „

Posamično številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročilnice se upravištvo ne osira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrence št. 12. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglasi in oznanila se računa po 7 nov. vrstica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana javna zahvala, cemtнице itd. se računa po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravištvo v ulici Torrence 12. Odperte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinosti je moč«.

Slovani v Trstu nekdanj in danes.

VIII.

Dasiravno smo zadnjič s tedanjim dopisnikom tožili, da je v Trstu Sloven užival l. 1848. prav malo pravice, da so ga nasprotniki osobito Vladi sovražili, zatirali in prezirali, vendar kakšen urad je bil časi pravičen in je Slovenom oznanil kakšno novost v njih materinem jeziku. Tako čitamo v „Novicah“ 1848:

Slovenska kmetijska šola v Trstu, slovensko v Laških Novicah oznanjena.

Z veseljem smo ondan v Tržaškem liškem časopisu (Osservatore Triestino) sledeče slovensko oznanilo v slovenskim novim pravopisu brali, ktero od besede do besede radovednim domorodcem v Novicah na znanje damo; takole se glasi:

Oznanilo.

„Gledé na zadovoljni izid mestno kmetijske šole pretečenega leta oznani podpisani c. kr. magistrat, da se bodo tudi letas bravno-kazavni poduki v slovenskim jeziku za kmečke mladenče tega teritorja davali. Začeli se bodo 26. dneva tekočega mesca po gospodu Jerneju Radicu, k temu namenjenemu učeniku, in bodo sledili zaporedama vsaciga nedeljnjega jutra zgodaj. — Povabijo se s tem stariši in varhi, da naj obernejo v prid svojim sinovam in svojim pitomcam (mladenčem izročeni) to koristno pravico, ktere namen je pomnoženje potrebne kmetijskega znanja med kmeti tega teritorja, in tako tudi pomnoženje njih sreče prihodnje. — Napovedati se znajo šolarji županam ali oskerbnikom zunanjih sosesk, kakor tudi v hiši šole kmetijske.“

Od c. kr. magistrata v Trstu
14. grudna 1847.

Po tolikih stiskah, in nadlogah, ktere je imel naš narod prenašati do tega leta, kdo se je bolj razveselil, kdo se bolj vzradostil, nega li zavedni Sloven, ko je cesar Ferdinand 15. marta 1848 razglasil konstitucijo. Oduška temu slovenskemu veselju so dale zopet „Novice“ v listu 22. na pričujoč način:

Bog živi cesarja Ferdinanda! katerega imé stoji za večne čase sè zlatimi črkami v zgodovinskih bukvah zapisano, — ker dobrote, neizrečene dobrote, katere so oni 15. dan tega meseca vsem svojim ljudstvom dodelili, so takšne, kakeršnih nam noben

poprejšnji avstrijski cesar ni bil podaril. Te dobrote bodo zadele vsacega podložnika in nam bodo polajšale marsikatero težavo našega življenja.

Premilostivi cesar so namreč 15. dan tega meseca ob petih popoldne sklenoli, da se imajo Njih dežele drugače vladati kakor dozdaj, ker so se po živih prošnjah prepričali, da Njih ljudstva žele drugačnega vladarstva. To novo vladanje se imenuje konstitucija, to je z drugimi besedami taka vlada, katera pripusti, da prihodnjič ne bo le samo gosposka, temveč da bodo tudi deželni in mestni stanovni, ki bodo zato od ljudstva izvoljeni, pravico imeli govoriti, svoje želje in voščila v prihodnjih postavah in davkih pred tronom cesarja odkritosrečno razodeti, in pa tudi zvedeti, kako in kam se obrača državno premoženje vsako leto.

V čem pa bodo posamezne naprave novega vladanja obstale, tega nočejo sklenoti milostivi cesar sami, tedaj so ukazali, da se imajo, brž ko bode moči, močje iz vseh nemških, slovanskih in laških dežel na Dunaji zbrati, ki se bodo s cesarjem in njegovimi viksimi svetovalci natanko posvetovali, česar vsaka dežela za-se potrebuje — in po tem se bode vlada vsake dežele uravnala.

Da naš presvitli cesar Ferdinand — milostivi oče — zares iz srea želé, izpolniti želje svojih ljudstev in stan vseh svojih podložnikov karkoli bode moč polajšati, so uže očitno 14. dan tega meseca pokazali, da so svojega dozdanjega najvišega svetovalca — kneza Meterniha od službe odvezali, ko so zvedeli, da ljudstvo želi, da ta moč odstopi od višega vladarstva, katero je imel skozi 37 let v rokah.

Nadalje so milostivi cesar Ferdinand ravno ta dan tudi dovolili, da prihodnjič se bodo smele vsake bukve, novice ali časopisi in vsaka druga reč v natis dati, brez da bi jo morali, kakor dosihmal, tiskarni sodniki (cenzuri) pokazati in od nje posebno dovoljenje natisa dobiti. Zdjaj bomo tedaj prosto pisali, kar bomo hoteli, da bo le resnično in pravično. Oj, to je neizrečena dobrota, da nam niso usta več zavezana! Odsihmal bomo smeli v Novicah in kjer bodi brez ovinkov in brez zadržkov vsako resnično napačnost in krivičnost očitno razglasiti in škodljive napake od koder koli bodo prišle, med ljudstvo dati, da se bodo napačnosti in krivice po ti očitni poti zatirale, odvracale, poboljšale.

časopisa ter da pokažejo „de facto“ svoje protizidovsko mišljenje, ulomili so v uredništva notranje prostore. Schönerer si je uže predočeval v svoji v vinskih duhovi prenapolnjeni mečti, da je uže tukaj sodnji dan in Bog da je njemu izročil eksekutivo. Zavpil je preplašenim tiskarjem: „Kniert nieder, denn Euere Stunde hat schon geschlagen!“ Finale temu aktu bil je vsekakor pretep, na kar so nepoklicani eksekutorji morali pobrati svoja „šila in kopita“.

Tudi nas niso ti Nemci mogli pustiti v miru. Znani celjski korifej Foregger očital je Slovanom, da nimamo pravega čuta, da naš jezik ni sposoben za sodniške obravnave, kakor tudi za nikakov praven jezik. Ta pristni reprezentant nemštva pač ni na pravem mestu izustil omenjenih trditve. Kak pravi čut imajo pa Nemci, bodi si v jeziku ali v mišljenju. Pruska robotost je poznata, nemških kmetov topost je toli karakteristična, da bi imeli šaljnivi listi predale prazne, ko bi tem nedveznem (ki imajo po mnenji Foreggerjevim pak boljše čut od Slovanov) ne gledali kosti. Naj pride človek z dobrim poslušom in s pravim čutom (kakeršnega nimajo Slovanii?) na Dunaj“. Recimo, da je ta človek veče blagoglasi italijansčini ali polno zvencei francoščini, moral si bode vsekakor misliti, da je v kakem ki-

Iz tega cesarskega sklepa vsak lahko presodi sedanji imenitni stan uredništva očitnih časopisov in Novic! Mi pa se v ti nam dodeljeni dobroti ne bomo prevzeli, z mirno krvjo se bomo vedno za resnico in pravico poganjali, poštemu človeku nikdar ne bomo škodovali, marveč se bomo za-nj potegovali, hudobijam pa in trdovratnim hudobnežem ne bomo prizanašali, temveč jih bomo očitno svarili in grajali. Mir in edinost, vera, in ljubezen do cesarja in naše drage domovine pa nam bo tudi prihodnjič poglavitno vodilo!

(Konec VIII. članka prih.)

Govor državnega poslanca Jakoba Hrena.

v 317. državnozbornski seji dne 25. aprila 1888 (Dalje.)

Gledé na to moral bi misliti, da je vsaj tamošnja, kakor sem dokazal, za lokalne, gospodarske državne in politične interese tako važna cesta v takem stanju, da more zadostovati nalogam, katere ima izvrševati. Toda temu nikakor ni tako! Ta cesta ima, kakor si bodem usojal natančneje razložiti, ker je bila sprva napačno narejena, take pomankljivosti, take grozne napake, da je res pravi unicem.

Označil bi jo za uzorec, za prototip ceste v tem zmyslu, kakor se ceste ne smejo delati. Teško mi je najti parlamentarično primerne besede, kako so brez glave postopali stavbeni inženjerji, ki so trasovali to cesto prav za nosom po zračnej erti, ter se neso nič brigali, kako je ozemlje, kje drži navkreber, kje navzdol; ali pa da bi razložil bedastoče tedanje uprave, katerej se je baje da zdelo narodnogospodarski opravičeno, če bode cesta imela mnogo klancev, da bode v več krajih treba priprege, da bodo gostinilčarji ob cesti imeli več zasluzka.

Če tudi vsak, ki kolkaj pozna ozemlje, da celo tuji potnik, ki prvič pride v ta kraj, na prvi pogled spozna, da bi bili morali in tudi mogli cesto napraviti po ravni skoro povsod; poiskali so vendar z neko posebno prepekanostjo in z zatajevanjem zdravega človeškega razuma vse hribe in klance, da so po njih naredili cesto ne zmeneč se, da je okrog in okrog ravnina in da kje teče kak poteček, ki

naravno kaže, kod bi bili morali narediti cesto. —

Kakor sem uže povedal, cesta zdaj drži navkreber, zdaj navzdol in primerjal bi jo lahko z drčami, kakeršne so napravili v našem praturu, katere, seveda imajo to neprecenljivo prednost, da se vozilo, naj gre gori ali doli, ker so prav sistematično narejene, vsled dinamičnega upliva sunka in naravnega zakona teže, samo premika, na dolenski cesti je pa navkreber treba priprege, navzdol pa cokelj. (Res je! na desnici.) V kolikih krajih je predpisano, da se mora rabiti coklja in v kolikih krajih treba priprege, natančno ne vem, a povedalo se mi je število, ki se da izraziti v dvanajstoricah; da take razmere podražujejo promet v kakem kraji in ga otežujejo, da včasih, po zimi, kadar je poledica, ali sploh kadar radi močnejše frekvence ni dobiti priprege, motijo in ovirajo, je jasno. Uže iz tega si lahko mislite, kaka je dotična cesta in po kakih krajih drži.

Vendar moram famozno dolensko državno cesto malo bolj osvetliti in sicer od Novega mesta počenši proti Ljubljani. Takoj od Rudolfovoga drži cesta močno na vkreber na tako imenovani Kapiteljski marof, namesto da bi držala na levi po dolini, kakor jej uže odkazuje mer reka Krka. Strmecca ima 13 odstotkov, a takoj s te gore doli pa 14 odstotkov padca in je v Bršlinu, katero selo je jedva 20 minut od Novega mesta, zopet tako nizko, kakor kjer se začenja.

Za Bršlinom začenja se znova klance in cesta pelje pet do šest kilometrov daleč na Kačjo rt s 14 odstotki strmecca, odkoder se zopet ponižuje s 14 odstotki padca proti Mirni, ki je le malo višje nego je začetek ceste Novomesta.

Jedva premagaš ta del, začenja se rečena težava z nova; kajti ko imaš za seboj res le par sto metrov dolgi Ivanski klance, ki ima tudi 14 odstotkov strmecca, začne se — rekel bi vse zakone proti mučenju ljudij in živalij zasmehujoči — manever znova, da prideš na hrib sv. Ane, pri katerem zopet moraš premagati 14 odstotni strmec in 14 do 15 odstotni padec, dokler prideš naposled na prvo počivališče, v Trebnje, kjer moraš zahvaliti Boga, če se ni poškodeval voz in konj, voznik in ljudje, ki so se peljali na vozu.

Od tod dalje začenja se prejšnji boj proti zakonom teže in lenjivosti teles znova, in sicer ne edenkrat ali dvakrat temveč brezštevlnokrat — in tako gre

po širnem svetu. Pomislite, Madjari se boje udeležiti se v Parizu jubilejne razstave v stoletni spomin razrušenja bastilije. Strah jih je, da Francozi lahko onečaste madjarsko trobojnico in madjarski grb. In — in kdo bo potem iskal satisfakcije zato? Predsednik Tisza misli, da se s praznovanjem stoletnice lahko obnove oni nemiri in ona rovanja kakor l. 1789. Da, istina, kdo bode potem hodil v zblojeno Francijo pobirati pomazane trobojnice in onečesčenega grba. Ni varno, ker v času splošnih zmešnjav tudi prijatelj prijatelju lahko pritisne zausnico. Kaj more oni drugi za to? Mólči in trpi. O takih prilikah tudi marsikdo vpije in zagraja samo, da to dela kar drugi. Madjari so liberalci, aristokrati, demokrati, magnati in Bog ve še kaj, toda vse le — za-se. Oni tudi božjo voljo obračajo bolje v svojo korist, kakor mi. Francozi so uže pred sto leti priznali „obče človeške pravice“ Madjar se pa zaničljivo obrne v stran, če ga potiplješ na ti strani, zaviha brke in deje: „tôt nem embér!“ (Slovan ni človek). To so tedaj pravice, kakeršne uživajo Slovanii pod eger-sko krono. Seveda dnevna kronika nam jih kaže bolj na drobno. In tak narodič naj bi se bratil s prosvetljenimi Francozi, ki imajo geslo: libérté, egalité, fraternité. Madjari tega sigurno ne razumejo „ad verbum“ temveč po svoje. „Libérté“ pravijo,

PODLISTEK.

Sobotno pismo.

Izpod Nanosa.

Minoli so mnogi lepi dnevi meseca aprila in lepega majnika. Minoli so tudi oni, ob katerih naše ljudstvo trdi, da se ne sme fiziola saditi. Prišel je sv. Urban, ki podaja marljivemu ratarju klin, da začne ž njim presajati zeljne sadike, kapus in drugo tako zelenjavo, kakeršna rabi kuharici, ali še bolje kakemu dobroživčku kakor atribut h klobasam ali drugi svinjski nesnagi. Minoli so tudi oni interesantni dnevi v našem parlamentu, ko smo čuli, da tudi pri naših sosedih na levici ni vse tako kakor bi moralo biti. Slišali smo tam tako čudno manipulacijo z izrazi, kakeršne ne bi pričakovali v kaki „Zankstube“. Da, to so nemški „kultur-träger-ji“, in ti hočejo nas učiti olike in omike, za Boga! Ometavali so se zastopniki velikonemštva z pridevki, kakor „Verleumder, Ehrabschneider i. t. d.“ Bil je odmev, da je uže židovom odbila usodepolna ura, kajti zloglasni Schönerer vračal se je z nekaterimi pristaši neki večer uže pozno „z lumpanja“ domov. „In vino veritas“. Sli so mimo uredništva nekega židovskega

dalje, navzdol in navkreber in infinitum pa ne cum gratia! Pa ne bodem dalje slikal podobe, ki je vedno jednaka in s tem mučil častitih gospodov. Omeniti hočem le najvažnejše klanec od Trebnjega dalje, ki skoro ravno tako otežujejo promet, kakor uže naštetih in sicer Trebanjski klanec s strmecem 12 odstotkov, klanec pri Zidanem mostu z enakim strmecem in nazadnje Peščenek, ki ima 16, 18 in celo 20 odstotkov strmeca.

Tako drži cesta zdaj gori, zdaj doli, in ni nič redkega, da se na njej komu os ali pa oje zlomi, ali pa voz preobrne — in opomniti hočem, da ima c. kr. pošta skoro vsako leto po zimi žalostne skušnje — ter naposled vendar pride cesta za Šmarjem na Ljubljansko ravnino, kjer se še le nehajo težave. (Res je! na desnici.)

To cesto sem v Vašo informacijo malo natančneje narisal, ker ne verjamem, da bi visoka vlada hotela tjakaj poslati koga, da bi jo ogledal, kakor jej je nedavno preporečal zastopnik dolenjskih mest. Jako poučeno in zanimljivo bi bilo, ko bi vam predložil presek one ceste narisan, a žal da ga sedaj nemam na razpolaganje.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Državni zbor je 4. t. m. v tretjem brnji sprejel sè 161 proti 120 glasovom novi zakon o špiritnem davku. Bila je nepričakovano velika večina. Glasovalo se je po imenih. Za zakon glasovali so izmej Mlado-Čehov Gregr, Blažek in Engel, drugih pristašev te stranke ta čas ni bilo v zbornici; za predlog glasovali so tudi Trentinci, ki so se pri prvem glasovanju umaknoli. Proti je bila vsa levica, anti-semiti, demokrati, Luzzatto tržaški, goriški ali boljše furianski poslanec knez Hohenlohe, nekoliko Poljakov in Dalmatincev, baron Gödel in klerikalec Lienbacher. Na to je bil sprejet tudi zakon o kotingentiranju in državni zbor je bil zaključen do jeseni. Državni poslanci, kateri niso voljeni v delegacije, povrnejo se domov in bodo to poletje svojim volilcem pripovedali čudne pripovedke, koliko dobrega so jim izvojevali na Dunaji. No, vse to bodo same hvale besede — dejanj, za avstrijske narode koristnih dejanj bode malo ali nič. Poročali bodo lahko državni poslanci svojim volilcem, koliko so govorili v zboru, kako so razpravljali na dolgo in široko o raznih stvarih, ki bi se drugod sprejele, kakor same po sebi umevne. Poročali bodo lahko o tistih škandalih, ki so se dogajali letos v našem državnem zboru, kar nam dokazuje, da nismo več v tem oziru zaostali ne za Ogersko, ne za Francijo in tudi ne za Italijo. Pripovedovali nam bodo lahko o novem davku na žgane pijače, kateri bodo plačevali delalci in ljudje, ki pije žganje po vsej širnej naši državi, in ves ta denar pojde po večini za našo mnogobrojno vojsko, nekaj malega (okolo 1 milijon for.) pa tudi v žep galiških fabrikantov. Naši poslanci posebej nam bodo pa lahko še enkrat povedali, da so se pogostoma vpletali v de-

da je takrat, kadar je kdo vse zastavil in zapravljal, „egalité“ je tam, kjer se shajajo samo taki hlačarji, ki nimajo drugzega no „Titel ohne Mittel“. Tega si pač ne morejo — ukrasti. „Fraternité“ priznavajo Madjari le tam, kjer se dobro je (toda le gulyasz in paprikasz, ker drugo niso madjarske jedi) in pije pristni tokajec. Stročnica mora znati le madjarski in Bog varuj, ko bi kakov „tót“ izpregovoril besedo v tem času, ko napravljajo paprikaš; odmah bi se vsa jed pokazila. Izgubila bi madjarsko pristnost, o kateri bi bilo lahko napisati debele bukve. Madjari namreč dobro slušajo izrek: omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci. Oni imajo tudislovanske otroke in slovanske — deklice. Madjarski rod se zaradi tega ne množi, ker je plemenit rod; Slovani se pa množe, ker niso plemeniti, temveč — plebejeji. Na Madjarskem kupujejo v slovanskih predelih otroke ter je odvažajo v popolno madjarske kraje, kjer jim napolnijo kosti, žile in glavo s paprikašem, in evo vam pristnih, novih madjarov. To je v našem svetljenem devetnajstem veku, v veku peresa in papirja plemenit način pomnoževanja. O saneta Simplicitas!

Gospod urednik, v sveti jezi se mi je mečta razigrala in povedal sem več nego sem mislil.

Na svidenje! Vaš

C.

bate, da nam pa niso mogli ohraniti kranjske gimnazije niti naučnega ministra Gauča pripraviti, da bi resno ukazal, da se osnujejo slovenske paralelke na gimnazijah v Gorici, Mariboru in v Celju. Prinesli nam bodo domov zopet lepe obljube. Narod slovenski pa čakaj na šole in vi slovenski izprašani profesorji supljajte, dokler pridete v „boljša leta“, potem se le dobote, ako pojde po sreči, službo na kaki — nemški gimnaziji! Parlamentarno življenje je res lepo — koliko nam koristi, je pa se ve da podpolno drugo vprašanje.

Goasposka zbornica je tudi zvršila svoja dela; v kratkem se sestavijo v Budapešti delegacije.

Obe ogrski zbornici sti za sedaj zaključili svoje delovanje ter se snideti zopet jeseni. V poslanski zbornici pretan je bil v tretje zakonski načrt o špiritnem davku. Proti so glasovali zmerni opozicijonci in neodvisnjaki; predlog je bil pa vendar sprejet z ogromno večino.

„Srpski Dnevnik“, madjarski, v Pešti izhajajoči list, zagovarja postopanje srbskih poslancev v hrvatskem saboru glede šolskega zakona. Ta list pravi, da so Srbi sprejeli ta vladin predlog iz višjih političnih ozirov. „Samo ropotanje ni za resne može“, pravi list doslovnost, kakor bi bil pozabil, da je Srb Gjurković sprva gromel proti temu načrtu, kakor bi ga hotel z vladno vred zrušiti, potem je pa pohlevno izjavil, da zakon, za svojo osebo sprejme. O ti hrvaški Srbi, ti imajo čudno svest! Cesar je potrdil sklep računov zakladi graniške imovine in kulta. Dohodkov je bilo 2.872.693 gold., troškov pa 118.053 gold.

V nedeljo 10. t. m. pride cesarjevič v Zagreb, kjer ga bodo sprejeli z izredno slavo. Zagrebški listi donašajo uže sedaj dolge programe veselice, ki se bodo vršile tistega dne v Zagrebu. Kako bodo pač „bratje“ Madjari gledali vse te slave? Če se jim bude malo kadilo, naj se nikar preveč ne jeze; jeza škodi! Cesarjevič se bode pa lahko prepričal, da je hrvaški narod še tako udan Habsburškeji hiši, kakor 48. leta, ko so hrvaški junaki rešili Dunaj madjarskih honvedov.

Vnanje dežele.

Iz Varšave javljajo, da se je na Ruskem osnovalo društvo, katoremu je predsednik sin grofa Tolstoja, ki se je pred nekoliko dnevi poročil s hčerjo pokojnega Katkova. To društvo je carju stavilo predlog, da sezida na Poljskem in Litvi vse potrebne kasarne proti odplači v letnih obrokih, ki naj bi se plačevali 20 let. Vrhu tega naj bi bile kantine vseh letnih obroke. Dogovori bodo baje da kmalu izvršeni in pogodba podpisana. Društvo ima baje da 50 milijonov rubljev kapitala. Nekateri ruski listi, mej njimi „Grazdananin“, ki je v ozkeje zvezi z dvornimi krogi, piše o Nemčiji prijazno, kar nam priča, da veje v višjih ruskih krogih drug veter. Car ima malo upanja, da bi bilo mogoče zvezati se s Francijo, v kateri je vse v neredu in ima republika tako malo ugleda.

„Journal de Genève“ piše, da je Srbija, odkar je palo radikalno ministerstvo, v obsednem stanju. Vlada je poslala v okraje udane radikalec in liberalcec močne oddelke vojske, da bi narod preplašila. Zdi se celo, da nekateri niso popolnem preverjeni, da ostane Beligrad miren in govore, da vlada pokliče skoro stanovito število Madjarov in Nemecev, ki bodo uvrščeni v tajno policijo, da čuvajo kraljevo osebo. Vlada poprijemlje mere opreznosti, kakor jih nikdo ni še poznal v deželi. Nikdo ne sme brez ustopenice, dobljene pri policiji, v cerkev k službi božji, katere se udeleže oblastva. Govore tudi, da kani vlada zaradi kraljeve varnosti prenesti prestolnico v Niš. Zdi se, da so te vesti prerane!

O bolgarskih razmerah piše „Temps“ v Parizu: „Evo vam nekoliko vesti o potovanji princa Ferdinanda po Bolgariji. Sprejem je bil pač povsod dostojen, ali do skrajnosti hladen. Sprejemala so ga oblastva in službene deputacije. Tako je v Trnovi, kjer je prognan metropolit Kliment, bila cerkev, kjer je maševal Kliment polna in prepolna, v katedrali pa, kjer je bil pri maši princ Ferdinand, ni bilo žive duše razven njega in njegovega spremstva. Državna blagajna je prazna; kadar treba kaj plačati, daje se nekaj na račun ali se pa odnašajo plačila na dva meseca in dalje.

V francoski zbornici stavlja general Boulanger, o katerem se po vsej Evropi toliko govori in piše, predlog o reviziji ustave. Ves svet je pričakoval tega trenutka nenavadno napeto, meneč Bog ve

kaj se bode dogodilo. In dogodilo se je, česar se je malo kdo nadejal, slavnii Boulanger je propadel, minister-predsednik je sè svojim govorom proti upornemu generalu uspel in se priljubil zbornici in ljudstvu. Boulangerja je ljudstvo na ulici izžvižgalo. Pravijo, da bode stavlja v kratkem zopet ta predlog; a to mu bode malo pomagalo. Vsi listi ga obsojajo. Republikanci so sedaj bolj edini in Boulangerova zvezda čedalje bolj blede in bode v kratkem tako obledela, da je ne bode nikdo več opazil na političnem nebu. Čas bi bil, da se republikanci francozki zložiijo ter si ustvarijo mogočno vlado in nepremagljivo stranko na Francozskem, posebno sedaj, ko nemško novinarstvo uže poje „miserere“ tretjeji republiki.

Ministerska kriza na Pruskem še ni rešena; baš obratno, zaostriala se je. Puttkamer, Bismarkova desna roka, bode moral iti. S tem mračnjakom, nazadnjakom in tlačiteljem vsakega svobodnega gibanja, izgubi Bismark veliko oporo. Sicer je pa tudi železnega kancelarja sreča ocvela, moč uže davno nima več pod novim cesarjem one veljave, katero je imel prej, in morda ni daleč dan, ko se tudi on umakne. In ta dan bode ves omikani svet z veseljem pozdravil, kajti Bismark tlači kakor more svobodo nemškega in vseh evropskih narodov.

Španjolski republikanci in nekateri monarhisti bodo zahtevali dva milijona, da pomagajo obrtnikom udeležiti se svetovne razstave v Parizu 1889. leta. Španija se udeleži oficijelno razstave.

DOPISI.

Podgraje, dne 20. maja 1888.* Dopisi z Podgraj so za drago „Edinost“ bele vrane, ker od tukaj prifrči navadno le redkokedaj kakšen dopis do tebe.

Dne 15. maja vršila se je tukaj posebna slovesnost. Pripeljali so nam ta dan novi 26 stotov težki zvon, kateri je ulil sloveči zvonar g. A. Samassa v Ljubljani.

Ob 3. uri vzdignola se je v lepem redu vsa praznično oblečena šolska deca z razpelom in več zastavami; tej se je še pridružilo ogromno število sosesčanov sè svojim ljubim dušnim pastirjem, veleč. g. St. Jenkom. Tako v lepem redu pomikal se je celi provod zvonu naproti in sicer do potoka Reka. 4 mlade, v beli obleki oblečene deklice, so nesle prelepi iz svežih cvetlic spleteni venec, kateri so položile na novi zvon precej, ko so ga prepeljali črez vodo. Ko so č. g. vikar novi zvon blagoslovili, počel se je celi provod počasi proti cerkvi pomikati. Veselje je bilo slišati, kako živo glasno so pozdravljali stari zvonovi svojega novega brata in možnarji kako so glasno pokali, da se je odmevalo daleč po dolini. Vse ljudstvo je bilo gineno in na marsikaterem lici je bil videti solza radosti in veselja.

Po dokončanem provodu pogostili so naš veleč. in neutrudni g. vikar več občanarjev kakor tudi one, ki so pomagali spraviti zvon na svoje mesto. Šolskej deci so pa podarili v spomin vsakemu lepo podobico. Dne 17. ob 12. uri zadonel je na prvo raz zvonik novi zvon. Glas je milodoneč in se prav lepo ubira sè starimi zvonovi. Redkokaka fara se more ponašati s takimi zvonovi, kakor naša vikarija, a za to napravo zahvaliti se imamo prvič veleč. g. vikarju, a drugič vsem tistim, ki so k temu kaj pripomogli. Ta blaga in vse časti vredna duša je darovala polovico svote za novi zvon, a drugo polovico pa celi vikarijat in sicer po 4 gld. vsaka hiš. št., kar je izvestno zelo malo.

Čast in hvala naj doni od vseh strani za veliki trud in požtvovalnost veleč. g. vikarju St. Jenku. Bog vas živi! blagi dušni pastir še mnogo let in podeli vam zdravja in moči, da bodete še napredovali dela, katere ste stoprv začeli o početku svojega službovanja, to je: vedna skrb za olepšanje vam izročene svote veže preblazene Device Marije Karmelske.

Zvon pa zvóni in dóni v čast preblazeni D. Mariji ter povišuj slavo božjo tukaj v tej dolini britkosti in solza.

Iz Šempasa, dné 23. maja. (Konec.) Okolo 9. ure začeli so dohajati gostje duhovnega in svetnega stanu in občinstva iz bližnjih in dalnjih vasij, in ob 10. uri začela se je uže pomikati procesija iz župnega dvorca.

Med procesijo, ki se je vršila v lepem redu, se je neprenehoma pritrkovalo v zvoniku in na bližnjem hribu z možnarji

* Po dopisnikovej krivdi zakašneno.

streljalo ter s tem oznanjalo okolici, da je novomašnik vaščan začel drugo dobo svojega življenja in s tem dosegel smoter svojih dolgoletnih studij. Ko pride provod v cerkev, zapojejo domači pevci lepo ubrano pesem „Novomašnik bod' pozdravljen“, duhovenstvo z novomašnikom na čelu pa „veni creator“; potem pa je začelo takoj sv. opravilo z veliko asistenco. Drugi duhovniki pa, ki niso imeli opravka v tem, sedeli so ob straneh oltarja. Oče in mati, ki sta bila tudi kakor duhovni oče in duhovna mati, klečala sta na desnej strani oltarja, na levej pa družice. Propoved imel je č. g. Ivan Kodrič, I. kaplan iz Komna; sè živimi barvami nam je na dolgo in široko risal težkoče in svetost, kakor tudi odgovornost duhovskega stanu ter pozval novomašnika, da nam je med tem z oltarja podelil tako imenovani novomašniški blagoslov.

Kakor je o tacih prilikah navada, da drži novomašnik daritev ali „ofer“ med sv. mašo, bilo je tudi tukaj, katerega se je udeležilo brez izjeme vse priučujoče občinstvo ter skupaj zložilo, kakor nam je sam g. župnik z lece oznanil, okolo 165 gld. Po maši je bila zahvalna pesem in navaden blagoslov; o tej priliki ne bodi odveč, ako omenim, da so naši domači pevci peli Marcinjovo mašo tako precizno, kakor še nobedenkrat; zaradi tega bode jim na tem mestu javna hvala izrečena, a v prvi vrsti njih pevovodji-organistu, ki se toliko prizadeva za popolnost v petji cerkvenem kakor tudi v narodnem.

Po končanem sv. opravilu gre provod v prejšnjem redu med pritrkovanjem zvonov in pokanjem možnarjev zopet iz cerkve v župni dvorec, kjer je bil napravljen obed. Vsa slovesnost je končala ob 1/22 popoldne; občinstvo polno radosti je odhajalo na vse strani, a mnogo jih je ostalo v vaških krah in pri svojih sorodnikih, kjer se je pri kozarci rujnega vinca razpravljalo razne vtise pretekle slovesnosti. Ob 1/4 popoldne je bil blagoslov z litanijami.

Ves čas, ko je trajal obed in konečno do odhoda gostov okolo 9. ure zvečer, je domača artilerija vestno opravljala svoj posel, a v noč se je približala glavnemu stanu, kjer ni manjkalo napatnic in govorov, kakor tudi raznega kratkočasnega petja. Ta dan nam domačinom in gotovo tudi zunanjim ostane v vednem spominu.

Domače vesti.

Hrvatski umetniki v Trstu. V kratkem nameravajo priti trije člani narodnega gledališča zagrebškega v Trst in napraviti tu deklamatorno zabavo s petjem. Ti gospodje so: ravnatelj drame in ponos hrvaškega gledališča Adam Mandrovič, najboljši član dramatičnega društva Andre Fijan in tenor hrvaške opere Stevo Deskašev.

Ti umetniki bodo gostovali najprej v Ljubljani, potem v Trstu, in od tu namerajo v Dalmacijo, Črnogoro itd.

Več o tem pozneje, za denes opozarjamo občinstvo slovansko v Trstu na to krasno zabavo.

Občinski svet tržaški je imel v soboto dné 2. t. m. javno sejo. Predsedoval je župan dr. Bazzoni, vlado je zastopal okrajni glavar baron Conrad, navzočih je bilo 34 svetnikov.

Zapisnik zadnje seje se odobri in nato interpeluje svetnik dr. Venezian župana o zgradbi Tramwaya v Barkovlje, kateri bi se moral po koncesiji uže dné 15. t. m. odpreti, ali do sedaj se ni začelo niti graditi. Omenja, da je dobilo društvo Tramway samo zaradi tega koncesijo izmed ostalimi tekmovalci, ker se je obvezalo progo brzo dogotoviti; zaradi tega zavlačevanja pa nastane škoda občinstvu in javnemu prometu. Župan odgovarja, da je moralo društvo Tramway iskati dovoljenja tudi pri trgovinskem ministerstvu ter ga baje da ni še dobilo. V ostalem zavrača interpelanta na priučujočega društvenega ravnatelja, svetnika Artellija. Ta odgovarja, da ministerstvo ukljub raznim urgencijam še ni odgovorilo, ker se je vprašalo po mnenji grajske miramarske uprave. Nadejati pa se je, da se zadeva reši uže v teku prihodnjega tedna. Dr. Venezian je s to izjavo zadovoljen.

Svetnik dr. Morpurgo čita v imenu zdravstvenega odseka poročilo o magistratovem predlogu za preosnovitev zdravstvenih naredeb. Magistrat zahteva z obzirom na od leta 1872. vedno rastoča zahtevanja, katerim ima zadovoljiti mestni fizikat in njega uradniki, naj se pomnoži število občinskih zdravnikov in naj se ločijo strogo zdravniška opravila ož ostalih zdrav-

stvenih ter naj se pomnoži število služeb v mestnem fizikatu. Zdravstvena komisija pa se posebno iz administrativnih vzrokov temu zahtevanju ustavlja ter predlaga, naj se preide o magistratovem predlogu na dnevni red in naj se naloži samej komisiji, da izdelava potrebne načrte. Predlog se sprejme.

O predlogu mestne delegacije, naj se odbije prošnja ravnateljstva občinskega gledališča za 3letno podporo po 25.000 gld., uname se dolga in živahna razprava. Mestna delegacija podpira svoj predlog z urozki, ki jih je uže lani navela, posebno pa s tem, da si je nakopala občina težko breme, ker je prepustila ravnateljstvu gledališče brezplačno in dovolila 20000 gld. za popravo odra, dalje s tem, da je gledališčni podjetnik enak vsakemu zasebniku in da se Trst gledé enakih podpor ne more primerjati drugim mestom in konečno da bi mogle iz te podpore narasti občini dolžnosti, ter da lani dovoljena koncesija ni imela pričakovanega uspeha.

Proti predlogu mestne delegacije govori svetnik dr. Piccoli ter predlaga, naj se izreče občinski svet bistveno za podporo ter naj postavi oisek 3 članov, ki naj preišče, za koliko časa, in pod kakimi pogoji sploh bi se mogla ista dovošiti. Podpira ga svetnik dr. Janovitz ter dostavlja, naj oisek tudi preuči gledališčni red. Svetnik dr. d'Angeli izjavlja, da ne glasuje, predno ni rešena njegova mocija o spremembi obstoječega gledališnega reda; svetnik dr. Piccoli pa mu odgovarja, da se mocija ne more rešiti, dokler se ne izjavi občinski svet o podpori sploh. Svetnik Vierthaler je za Janovitzev predlog in dostavlja, naj se obveže gledališčno vodstvo, da uvede električno razsvitljivo; tudi dr. d'Angeli je za Janovitzev predlog.

Podžupan dr. Dompieri preporoča v dolgem govoru občinskemu svetu, da sprejme predlog mestne delegacije. Pobjiga ga svetnik dr. Ventura ter predlaga, naj se brez obzira na dostavke Janovitza in Vierthalerja takoj odloči o Piccolijevem predlogu. Govori še dr. Consolo z a dovoljenje podpore, svetnik E. Raskovich pa pro ti in konečno dr. Morpurgo zopet z a podporo. O glasovanju obveljal je dr. Piccolijev predlog z dodatki Janovitza in Vierthalerja z malo večino. O volitvi treh članov v poseben oisek nastala je zmešnjava in ker izmed 31 oddanih glasovnic 13 ni imelo imena, pooblašča se po predlogu dra. Consola župan, da imenuje članove oiseka.

Svetnik dr. Piccoli izjavi, da so oddane prazne glasovnice proti njemu naperjena demoastracija in zaradi tega ne misli sprejeti volitve v posebni oisek ter si pridružuje daljne korake. Isto izjavi svetnik dr. d'Angeli.

S tem je končala seja ob 9. uri zvečer.

V sredo 6. t. m. bila je zopet seja, v katerej je izjavil župan, da odbija imenovanje posebnega oiseka za mestno gledališče, ker je protivno poslovnemu redu. — Svetnik dr. Pitteri predlaga, naj se ukljub zaključku v zadnji seji o imenovanju posebnega gledališnega oiseka preide na dnevni red. — Pobjiga ga svetnik dr. d'Angeli, kateremu odgovarja zopet Pitteri in zatem se vname med njima živahna razprava, katero je pretrgal župan. — Konečno se po predlogu svetnika dra. Veneziana mestnemu gledališču dovoli podpora.

Za morskopolpel se dovoli družtvu „degli amici dell' infanzia“ iznos 2000 gld. iz ustanove „Girolamo Grego“.

Račun mestnih skladišč se odobri in potrdi se svetnik baron Pavel Ralli za poslanca občinskega sveta v skladiščnem odboru.

V šolski odbor za državno obrtno šolo se izvolita svetnika dr. M. Luzzatto in dr. Venezian.

Odobri se ustanovno pismo „Natale Ongaro.“

Seja je trajala do 8 1/2 ure zvečer.

Iz bližnje Kozine in tamošnje okolice dobivamo zaporedoma pritožbe o ne baš uglednem obnašanju železniškega osebja postaje Herpelje-Kozina. Danes došla sta nam zopet dva dopisa in edna ustmena pritožba o ednej in istej zadevi:

2. junija t. l. praznovali smo tukaj sejmsko slovesnost. O našem prav za prav Herpeljskem prvem mesečnem sejmu neman posebnosti, a zamolčati vendar ne morem slovesnega obhoda, s katerim je c. kr. železniško osebje povišalo imenitnost dneva. Došel je na sejem „Oberkellner“ tukajšnje kolodvorske restavracije — mož, o katerem bi bilo boljše, da bi ga nikdar tukaj ne bilo, — on sam se da rad zmerjati „gospod restavrater“; ž njim je bilo še par ljudij tukajšnjega c. kr. železniškega osebja. Popoludne je bilo; najeli so za

frakelj žganja in piva tukajšnje sejmsko bando, kupili osla, najeli par ljudij, in hajdi: spredaj par domačih fantov, za njimi osel, na oslu ugledni naš gospod „Balnhofrestaurateur“ kot zmagonosni general, na oslov desni železniški služabnik, na oslov levi železniški uradnik tukajšnje postaje in oba ta dva c. k. železniška služabnika vlekla sta osla, na katerem je „Oberkellner“ sedel, — pri belem dnevu za ušesa proti kolodvoru. Osla porival je istotako železniški služabnik; za oslom stopalo je par uglednih mož, ne od tukaj — ampak od nekod drugod; godba pa je godla: „Naprej zastave Slave“!

Tacih in ednaci nastopov neče biti konca ne kraja.

Sramota za ljudi, ki take sprovede spremljajo, sramota za ljudi, ki se dajo za frakelj žganja prodati, sramota za one, ki te in ednake nastope prouzročujejo. (Prosimo, nadaljujte, dajte nam podatkov, našli bomo pot, da se nedostatkom odpomaga. Obrnite se še zanesljivimi podatki na Vašega gospoda zastopnika v državnem zboru. Op. ur.)

Izrebanje porotnikov. V nedeljo 3. t. m. so bili izrežbani porotniki za prihodnje zasedanje. Glavni porotniki so: E. Moraitini, J. Zaidler, I. Ghezzo, I. Dompieri, F. Grotz, S. Potočnik, C. Detrosin, G. Dardagani, F. June, E. Pick, F. Noulhan, A. Saiz, F. Lordschneider, O. Gentilomo, A. Massek, F. Solinger, D. Rothermann, F. Paita, F. Lauro, I. Klemene, J. Di Demetrio, M. Kuzepoglu, E. Poglajen. A. Oblasser, S. Scomparini, C. Hermet, dr. J. Hagenauer, A. Timel, P. Brajda, J. Walluschnig, A. Wallop, W. Finatzer, I. Krec, dr. A. Quarantotto, A. Novello, M. Papamarco. Namestniki pa: I. Jurizza, C. Albertini, O. Drioli, M. Marinšek, L. Fabris, A. Pagan, B. Snsteršič, I. Rovis, S. Damianović. — Razven obravnava, katere so uže priočili, sodili se bodo še: dne 21. Anton Somalvico zaradi službenega izneverjenja; 22. in 23. pa Josip Baisinger zaradi prevare ali goljufije.

O vinski razstavi. Finančno ministerstvo je dovolilo loterijo o priliki tržaške vinske razstave. Loterija obsega 111 dobbitkov v skupnej vrednosti 1470 gold. in sicer: glavni dobiček 200 gld., 2 dobitka po 50, 3 po 40, 5 po 30, 20 po 20, 20 po 10 in 60 po 5 gl. vrednosti. Dobitki obstoje iz najboljših vrst izloženega vina. Zrebanje bode o zaključku razstave zvečer v Polytheama Rossetti. Srečka stane 20 kr. V Trstu se prodajajo v odborovej pisarni in v vseh menjačnicah. Ako se slučajni dobiček ne dvigne v 30 dneh, zapade na korist izvršujočega odbora.

Statistika umrlih. od 27. maja do 2. t. m. je umrlo v Trstu 73 oseb in sicer 34 možkih in 39 ženskih. Po starosti jih je bilo 10 do 1., 15 do 5., 8 do 20., 5 do 30., 5 do 40., 9 do 60., 12 do 80. l. in 1 preko 80 let. Lani je umrla v istej dobi 1 oseba več. Povprečno je umrlo izmed 1000 oseb 24-32.

Železnice v Istri. Trgovinsko ministerstvo je dovolilo grofu Petru Walderssteinu, da začne s pripravimi tehničnimi deli za lokalno železnico iz Trsta v Milje, Koper, Izolo, Piran, Buje, Grižnjane, Motovun, Vižinado in Vižnjan v Poreč se zvezo v Sosti ali na katerem koli drugem mestu državne isterske železnice.

Zadnja „Soča“ je zasežena zaradi uvidnega članka: Zora puca, bit čé dana! v katerem je opisan napredek slovanstva v Istriji in lahonske jeremijade in nakane zaradi tega.

Imenovanja. Okrajnega sodišča pristav Napoleon Kummerlin pl. Eichenau v Poreči in Henrik Frauš v Komnu sta imenovana za pristava pri deželnem sodišču v Trstu, za pristava pri okrajnem sodišču v Komnu pa prislušnik ali avskultant Edvard Rode in v Poreči Josip Zerkovič.

Nesreča ali zločin? V četrtek 7. t. m. zvečer je prišel čolnar Josip Tomič sè svojo 27letno ženo Ano v lekarno Serravallo, proseč, naj se ji obveže ranjeno desno roko. Navzočni zdravnik se je takoj prepričal, da ima nesrečna ženska prerezane kite in žile na desnej roki. Obvezal jo je naglo ter jo odpravil takoj v bolnico, kamor jo je spremljal sprog. Sodnik gospod Gentili je ispraševal Josipa Tomiča, kako se je njegova soproga ranila in ta je izjavil, da je padla z lončeno skledo v roki ter se obrezala s črepinjami, med tem ko izjavlja žena sè slabim glasom, da je padla na nož. Tomiča so zaprli in sodnijska komisija je našla v njega stanovanju v III. nadst. h. št. 3 v ulici del Fortino 4 čiste nože in okrvavljene črepinje. Sodnijska preiskava bode dokazala, je-li žena res ponesrečila, ali pa jo je ranil sprog, s katerim ni živela baš v najboljšem sporazumljenju.

„Učiteljski Tovariš“ prinaša v 11. št. to vsebino: 1. Otroška individualnost. — 2. Ponavljalna šola. — 3. Knjiga Slovenška. — 4. Črtice iz botanične zgodovine. — 5. Opis šolske občine Blagovica. — 6. Učila. — 7. Poročilo o pošiljavah za „Prvo slovensko stalno učilsko razstavo“ pedagogičkega društva v Krškem. — 8. Književnost. — 9. Dopisi. — 10. Premene pri učiteljstvu. — 11. Razpis učiteljskih služeb.

Vrtec. časopis s podobami za slovensko mladino. Št. 6. prinaša: 1. Dva zajčka. 2. Prva šola. 3. Kar koli delaš, delaj takó, kakor bi te kdo gledal. 4. Pastir. 5. Pozor, četa! 6. Prve črešnje. 7. Najdeni denar. 8. Prirodopisno-natoroznansko polje. 9. Listje in cvetje. 10. Nove knjige in listi.

Josipa Stritarja zbranih spisov je izšel 46. snopič. Nadaljevanje poprejšnjega.

Slovenski pravnik. Vsebina 6. štev. 1. Zasebnopravna predhodna vprašanja v kazenski pravdi. 2. Pravniški razgovori VI. 3. Slovenski vpisi v zemljiške knjige. 4. Višje oblasti in instancije v občinskih zadevah po občinskem redu za Kranjsko z dne 17. febr. 1886. 5. Pravosodje: a) Pomen mnenja zvedencev za tolmačenje izrazov, rabljenih pri sklepanji pogodbe b) o tožbah zaradi vrnitve poplačane menice razpravljati je v rednem postopku. c) Exceptio rei in iudicium deductae. 6. Zanimivejše rzsodbe v obrano zakona III., IV. 7. Listek: O prostej volji zločinčev. Doneski k zgodovini advokature na Kranjskem. 8. Drobne vesti.

Ustanova „Economo“. 9. avgusta t. l. dele se podpore iz te ustanove potrebnim rokodelcem, delalcem in dninarjem ter ubogim vdovam z otroki delalskega stanú. Prošnje se imajo uložiti pri II. oddelku mestnega magistrata. Isti dan se izplača štirim nevestam delalskega stanú dota po 400 gld. Prosilke morajo biti iz Trsta ter imajo uložiti svoje prošnje do 5. julija t. l.

Zapisniki črne vojske občine tržaške so izloženi do 15. t. m. v I. (vojaškem) oddelku mestnega magistrata. Ogledati si jih more vsak ter tudi na mestu prijavit slučajne pogreške.

Nova tovarna. Helena Sideruci je prosila dovoljenja za zgradbo tovarne dišočega oja na zemljišči t. št. 561 na Greti (kampanja Fegitz.)

Splašeni konj. 5. t. m. proti večeru sta se splašila v ulici Montfort konja uprežena pred kočijo. Dirjala sta preko ulice Santi Martiri v dvorišče hiše št. 18, kjer so ju ustavili. Kočijaž je padel raz voz, toda k vsej sreči se je le malo poškodoval.

Nezgode. 26letni kotlar Anton Sveran iz Trsta je padel raz krov na parniku „Aquila Imperiale“ v dolenje prostore in se izdatno pobil. — Na istem parniku je padel mej skladanjem drv 74letni čolnar Anton Giraldi tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo.

Najden utonjenec. Dne 5. t. m. našli so na obali v novem pristanišči gnilo truplo povprečno 45letnega moža. Po predmetih, katere je imel utopljenec pri sebi, spoznalo se ga je za slikarja Leva Basevija, ki je dne 4. maja t. l. izginol. Truplo so odpeljali v mrtvašnico pri sv. Justu.

Zblaznela je 27letna služabnica Marija Brajca iz Trsta v ulici Porporella. Odpeljali so jo takoj v blaznico. — 37 letni črevljar Aleksander Godnik iz Komna je tekal na pol gol kričaje po ulicah. Prijeli so ga na trgu della Zonta in dokazalo se je, da je zblaznel. Tudi njega so spravili v blaznico.

Umrla je v bolnici natakarica Amalija Čampa, o katerej smo poročali v zadnji številki, da se jej je unela obleka v gostilni „Alla Corona“.

Poskušeno samoubojstvo. 28letna Rosina de Bernardi, soproga trgovinskega agenta, skočila je 4. t. m. o poludne z okna svojega stanovanja v I. nadst. h. št. 21 v ulici Rossetti na ulico. Pobila se je močno na glavi in na desnej strani trupla, vendar pa je nadejati se, da ženska ozdravi.

Nagla smrt. Trgovec Matej Volk, stanujoč v hiši št. 11 ulice Barriera vecchia se je podal v četrtek 7. t. m. k pogrebu svojega prijatelja Rafaela d'Acunzo v ulici sv. Mihela št. 9. Baš ko so dvignoli krsto, zgrudil se je Volk brezvesten na tla. Vse prizadevanje, probuditi ga, bilo je brez uspešno; popoludne ob 6 uri je bil mrtev.

Policijsko. 66-letni mešetar je zapravil nekež ženski milansko sredko, ki mu jo je poverila v prodajo. Nezvestega mešetarja so zaprli. — 38-letni postopač Albert Geybert iz Nemečije prišel je v hišo Martina Lapanje na Vrdeli št. 281 prosit prenočišča in miloščine. Ker mu je Lapanje oboje odbil, potegol je postopač nož iz žepa in ranil starca na prsih in na roki.

Lapanjo so odveli v bolnico, nevarnega klateža pa so zaprli.

Popravek: Naslov članka v poslednji številki se ima glasiti: Pravni čut v Slovanih in Germanih.

RAZNE VESTI.

Statistika porok. Od leta 1873. do 1886. se je poročilo izmed 1000 oseb na Ogerskem 20.2⁰⁰0, na Saksonskem 18.5⁰⁰0; v Avstriji, na Angleškem, na Danskem, v Italiji, na Francozkem, Nizozemskej in Bavarskem preko 15⁰⁰0; v Švici, Belgiji in Norveškij preko 14⁰⁰0; na Škótskem in v Švedskem preko 13⁰⁰0; v Irlandiji jedva 9⁰⁰0. Izredno veliko porok je bilo od leta 1873. do 1875. na Pruskem, Bavarskem, Saksonskem in Francozkem; uzrok temu je bila francozko-nemška vojska leta 1870. do 1871. Od l. 1877. pa je število novoporočenih na Francozkem malone nepremenjeno.

Koliko ženskih živi ob lastnem zasluzku. V Avstro-Ogerskej državi je 8000 učiteljic, 12.000 trgovk in kramarič in 2000 ženskih službečih pri poštnih in brzojavnih uradih. Na Angleškem se bavi 1100 ženskih z umetelnostjo in književnostjo, 500 s časnikařtvom, 122.000 je učiteljic, 400.000 šivilj. Na Ruskem je 2000 umeteljnic in pisateljic, 5000 učiteljic in vzgojevateljic, 216.000 šivilj. V Italiji si služi samostalno kruh preko 6 milijonov ženskih, med katerimi je 2100 umeteljnic in pisateljic, 45.000 učiteljic in 110.000 jih služi v tovarnah.

Bratje Sokoli!

 V nedeljo popoludne t. j. 10. t. m. napravimo izlet v Bazovico, kjer naprave tamošnji rodoljubi lepo veselico na korist družbi sv. Cirila in Metoda! Odhod je točno ob 2. od Judtmanna (Via Coroneo blizu naše telovadnice). Nadejamo se, da bode te bratje Sokoli spoznali važnost tega izleta ter se ga udeležili v obilnem številu! Kdor koli utegne, naj pride, bodi si v opravi ali v navadni obleki — samo pridite bratje mnogobrojno! K temu Vas vabi

ODBOR.

Pomnja. Udeleženci izleta se bodo vozili v posebnih vozovih v Bazovico, zato je naprošen vsak, ki se hoče vožnje udeležiti, da to najdalje do jutri opoludne javi v tiskarni Dolenc.

Listnica uredništva.

„Razgled v K.“: Prosimo, samo svojo pravo kožo pokazite nam; lahko se zanašate na nas.

Dunajska borsar.

dne 8. junija.

Enotni drž. dolg v bankovcih — — gld. 79.20	
„ „ v srebru — — — — — „ 80.75	
Zlata renta — — — — — „ 109.80	
5% avstrijska renta — — — — — „ 94.15	
Delnice narodne banke — — — — — „ 865.—	
Kreditne delnice — — — — — „ 284.70	
London 10 lir sterling — — — — — „ 126.35	
Francoski napoleondori — — — — — „ 10.01 1/2	
C. kr. cekini — — — — — „ 5.94	
Nemške marke — — — — — „ 61.97 1/2	

Oznanilo.

Oznanja se slavnemu občinstvu, da bode od zdaj naprej vsako leto

na dan sv. Ivana 24. junija v Boljunci

(v koperskem okraji) novi semenj, posebno živinski, vseh poljskih orodij in ostalega.

Riunione Adriatica di Sicurtà

v Trstu.

Zavaruje proti požarom. provozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1883
Glavnica društva gld. 3.300.000 —
Rezervni fond ob dobičkov • 536.622 02
Posebna rezerva dobičkov od zavarovanja na življenje 150.000—
Rezervni fond za podjetje na premikavni vrednostnih efektov 161.500—
Premijna rezerva vseh oddelkov • 7.342.780 36
Rezerva za škode • 267.601—

V portfelju:

Premije, ki se imajo potrjati v prihodnjih letih • 10.954.118 57
Skupni znesek v: h škod plačanih od l. 1838 do 1883 gld. 114.949.847 05

Urad ravnateljstva. 25—2.
Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej hiši)

